

**แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนา
บทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี
Guidelines for the Development of Learning Management
Competency by the Development Process Lessons Study by
Teachers at Ban Suan Dok Tha Khanthong Samakkee School**

วันที่รับบทความ: 9 เม.ย. 66

ธวัชหทัย ฟุ่่น¹

วันที่แก้ไขบทความ: 29 พ.ย. 66

Thawanhatai Fufun¹

วันที่ตอบรับ: 28 ธ.ค. 66

สุวดี อุปปินใจ²

Suwadee Ouppinjai²

พูนชัย ยาวีราช³

Phoonchai Yawirach³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินและศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี แหล่งข้อมูลได้แก่ ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองและคณะครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2565)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (2022)

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor).

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor).

รวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ประกอบไปด้วย การวิเคราะห์ค่า Priority Need Index : PNI วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเนื้อหาสำคัญ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ผลการวิจัย พบว่า

1. ความต้องการจำเป็นในทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี โดยภาพรวม ดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการ (PNI = 0.22)

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี นำเสนอ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ขั้นตอนวางแผนการสอนร่วมกัน (LS1) ร่วมกันอภิปรายสภาพปัญหาที่พบในชั้นเรียนปัจจุบันพร้อมแนวทางการแก้ปัญหา 2. ขั้นตอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (LS2) ร่วมกันออกแบบวิธีการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียน 3. ขั้นตอนสังเกตการสอน (LS3) บันทึกในแบบบันทึกการสังเกตและบันทึกวิดีโอเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา 4. ขั้นตอนบทเรียน (LS4) วิเคราะห์และประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อร่วมกันหาแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาบทเรียน

คำสำคัญ : การพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

Abstract

The purpose of this study was to examine and investigate the guidelines for learning management competency development by co-developing teaching materials of teachers at Ban Suan Dok Tha Khan Thong Samakkee School. The data source recruited 21 participants including school administrators, school committee members and teachers from Ban Suan Dok Tha Khan Thong Samakkee School. The research instruments were questionnaire and interview while the data analysis deployed Priority Needs Index (PNI),

mean, standard deviation and content analysis, and the data were summarized into narrative report with tables. The results showed that:

1. The priority needs analysis ranked the highest PNI, in overall, was operation (PNI = 0.22) for the needs in learning management competency development by co-developing teaching materials of teachers at Ban Suan Dok Tha Khan Thong Samakkee School.

2. The guidelines for learning management competency development by co-developing teaching materials of teachers at Ban Suan Dok Tha Khan Thong Samakkee School consisted of 4 areas i.e. 1) Co-lesson planning (LS1) by analyzing issues in the classroom with solution proposal; 2) Learning management construction (LS2) by co-designing teaching methods, activities and learning assessment; 3) Observation (LS3) by using observation form and video recording for review and feedback; 4) Feedback (LS4) by co-analyzing and evaluating the learning management plan for remedy and improvement.

Keywords: Competency Development, Learning Management, Co-development of Teaching Materials

บทนำ

การศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือ การศึกษาจะเป็นองค์ประกอบแรกที่มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศที่ทำให้เกิดความก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาประเทศมีความมั่นคง ยั่งยืนและมีความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างยั่งยืนในเวทีโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.1) สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความหมายของ “การศึกษา” ไว้ในมาตรา 4 ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และกล่าวถึงแนวการจัดการศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตราที่ 22 กล่าวว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

บุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ ก็คือ “ครู” ว่าเป็นบุคคลที่จะส่งเสริมและสรรค์สร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ และเมื่อสถานการณ์การเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งที่เป็นการเรียนรู้ในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม พัฒนาและยกย่องเพื่อร่วมกันปกป้องและเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็ก หรือผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมอันดีงาม รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นคนดีของชุมชนสังคมและประเทศชาติ (พินสุดา สิริรังศรี, 2557)สถานศึกษาได้นำกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและเรียนรู้อย่างมีความสุข ขณะเดียวกันมีกระบวนการ ขั้นตอนที่เป็นระบบ และสะท้อนผลของนักเรียน โดยครูจับคู่ Buddy กันทำให้ครูเกิดความสบายใจในการทำงาน ในรูปแบบกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ด้วยวิธีการของระบบพี่เลี้ยง(Mentoring)และวิธีการชี้แนะ(Coaching) ได้นำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(Professional Learning Community: PLC)การจัดการความรู้(Knowledge Management: KM)องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: LO) และจิตตปัญญาศึกษา(Contemplative Education) เข้ามาช่วยในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ปรับวิธีคิด เปลี่ยนวิธีสอน ปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารงานให้อยู่ในรูปแบบของการเรียนรู้ในศตวรรษที่21 พร้อมกับการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อนักเรียนในอนาคต

การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (lesson study) เป็นแนวคิดที่ว่าด้วยลักษณะการทำงานของกลุ่มครูที่ร่วมกันศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในระยะยาว ในบริบทการทำงานจริงของตน เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยดำเนินงานตามขั้นตอนของ“กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study Process)” ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานพัฒนาวิชาชีพร่วมกันของกลุ่มครูที่ให้ความสำคัญกับการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงในชั้นเรียนและการอภิปรายสะท้อนความคิดร่วมกัน ซึ่งในปัจจุบัน นานาประเทศรวมถึงประเทศไทย มีการนำแนวคิดนี้มาใช้ในหลายมิติทั้งในมิติของการพัฒนานักเรียน มิติของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงมิติของการพัฒนาวิชาชีพครูทั้งในส่วนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครูและการพัฒนาครูประจำการ ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2545 โดยมีคำเรียกแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันหรือที่นิยมทับศัพท์ว่า Lesson Study นี้หลายคำ ทั้งการศึกษาชั้นเรียน การศึกษาและพัฒนาบทเรียน การวิจัยบทเรียน การวิจัยแผนการสอน หรือการศึกษาและพัฒนาแผนการสอน ทั้งนี้ในพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555 ได้กำหนดให้ใช้คำว่า “การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน” แทนคำว่า “การศึกษาผ่านบทเรียน”ที่เคยใช้ใน พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 (จาริณีตรี วรรณูญ, 2558)

โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 เดิมโรงเรียนได้จัดรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ต่อมารัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายลดภาระงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของครู ให้ครูใช้เวลาทุ่มเทกับการสอน และพัฒนาตนเองในสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาในการอบรม สัมมนาครูในช่วงเวลาราชการ ปัจจุบันโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย นำรูปแบบการพัฒนาครูในลักษณะของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมาใช้ในการพัฒนาครูให้มีระบบสามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้ของครู และสะท้อนผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยนำมาบูรณาการในหน่วยการเรียนรู้ของทุกระดับ

ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ผู้วิจัยในฐานะเป็นครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูให้สูงขึ้น สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น อีกทั้งผลการวิจัยที่ได้ยังสามารถนำมาใช้ ในการปรับปรุงเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี เพื่อพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี
2. ได้แนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีได้แก่

1.1 การพัฒนาบุคลากร สุจิตรา ธนानันท์ (2554: 21) Ellen Ernst Kossek; and Richard N. Block (2002: 19.1-19.31) Chalofsky (1992: 175) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ทิมและองค์กร Heneman, Schwab, Fossum, & Dyer (1983: 351-380)

1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการดำเนินการ 3. ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาครู 4. ด้านการปรับปรุงและแก้ไข

1.2 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ Hammond and Baratz Snowden (2005) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555) และ อภินันท์ สิริรัตนจิตต์ (2560) 1. การออกแบบการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 4. การวัดประเมินผลการเรียนรู้

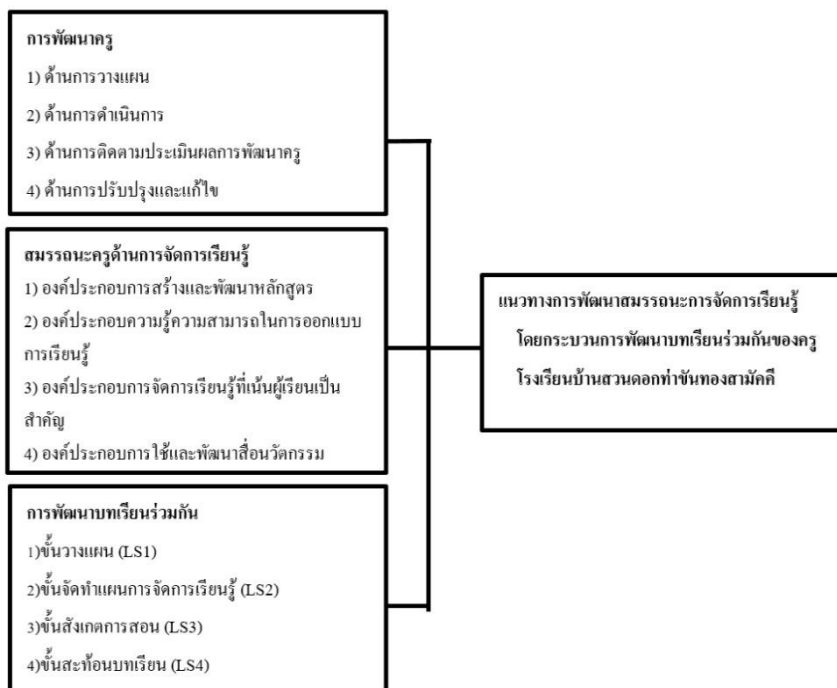
1.3 การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ชาริณี ตีรวีบุญ (2558) วิจารณ์ พานิช (2555) นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552) สัสดา ศิลาน้อยและคณะ (2554) และศุภวรรณ สัจจพิบูล (2660) 1. ขั้นตอนวางแผนการสอนร่วมกัน (LS1) 2. ขั้นตอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (LS2) 3. ขั้นตอนสังเกตการสอน (LS3) 4. ขั้นสะท้อนบทเรียน (LS4)

2. ด้านแหล่งข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประธานกลุ่มโรงเรียนตำบลบ้านแซว 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทอง

สามัคคี จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 12 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 รวมจำนวนทั้งหมด 21 คน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรที่เหมาะสม โดยสุจิตรา รัตนันท์ (2554: 21) ได้สรุปแนวคิดของ Ellen Ernst Kossek; and Richard N. Block (2002: 19.1-19.31) ซึ่งสอดคล้องกับ Chalofsky (1992: 175) ที่กล่าวว่า

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกิจกรรมที่ใช้ศาสตร์และศิลปะในการส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้และปรับปรุงการปฏิบัติงานทั้งในระดับบุคคล ทีมและองค์กร Heneman, Schwab, Fossum, & Dyer (1983: 351-380) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาบุคลากร ไว้ 4 ขั้นตอน คือ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการดำเนินการ 3) ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาครู 4) ด้านการปรับปรุงและแก้ไข

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาครู ความสัมพันธ์ตามหลักการบริหารที่มีคุณภาพ ร่วมกันวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุง (A) และหากผู้บริหารและครูเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินย่อมทำให้ทราบข้อบกพร่องของตนเองได้

สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ Hammond and Baratz Snowden (2005) Stacy Zeiger (2015) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555) และ อภินันท์ สิริรัตนจิตต์และนธิ เหมม้นต์. (2560) สรุปได้ว่า องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ คือ 1. การออกแบบการเรียนรู้ 2. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และ 4. การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Stacy Zeiger (2558) และผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงกัน ดังนี้ 1.การออกแบบการเรียนรู้ ประกอบด้วย การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การทำงานเป็นทีมของครู ในการร่วมกันจัดการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ 2. จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประกอบด้วย เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจ 3.การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้และ 4. การวัดประเมินผลการเรียนรู้

การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ชาริณี ตีรวินัญญ (2559) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ (See) และขั้นที่ 3 ขั้นสะท้อนผล (Reflect) มาประยุกต์ใช้กับบริบทของสถานศึกษาโดยกำหนดขั้นตอนการพัฒนาครูในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS) ออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผนการสอนร่วมกัน (LS1) ผู้บริหารสถานศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาครู ในยุคศตวรรษที่ 21 โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิจารย์ พานิช (2555) ที่ครูต้องปรับวิธีการคิดเปลี่ยนวิธีสอน เพื่อส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการคิดวิเคราะห์

สังเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ด้วยตัวเอง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องปรับเปลี่ยนการบริหารงานขององค์กร โดยการเป็นผู้ฟังที่ดีมีเหตุผลกับทุกฝ่าย เป็นกลางคอยสนับสนุน ช่วยเหลือ และพัฒนาตนเองไปพร้อมกับครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร ซึ่งจะส่งผลให้ครูสามารถยอมรับในการเปลี่ยนแปลงตนเอง และพัฒนาตนเองได้ในการพัฒนาตนเองของครูนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาอาจเปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติม หรือศึกษาดูงานในสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเห็นสภาพและบริบทที่สามารถนำมาปรับปรุง พัฒนาเพิ่มเติม และปรับทัศนคติของตนเองโดยมองที่ตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการบริหารเชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับ สัดดา ศิลาน้อย และคณะ (2554) เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาครูและร่วมข้อตกลงในการพัฒนาตนเองนั้น จึงจัดประชุม กำหนดเป้าหมาย วางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (LS2) ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือกันและทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ขั้นที่ 3 ขั้นสังเกตการสอน (LS3) ตามที่วิจารณ์ พานิช (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ครูปรับวิธีคิดเปลี่ยนวิธีสอน จากการที่เป็นผู้สอนอย่างเดียว ยึดครูเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนเป็นการสอน ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จากการถ่ายทอดความรู้เปลี่ยนเป็น ผู้อำนวยการความสะดวกและให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายไปสู่ความรู้ที่แท้จริงและถาวร และที่สำคัญครูเปลี่ยนการเป็นผู้รู้เป็นนักเรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนบทเรียน (LS4) การจัดการเรียนรู้และสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ โดยผู้สอนเริ่มสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของตนเอง การจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนว่าเกิดปัญหาอะไรบ้าง ในสิ่งที่ตนเองคิดว่าเป็นปัญหาที่อาจจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป เมื่อสะท้อนมุมมองของตนเองเสร็จเรียบร้อยแล้วต่อมาเป็นการสะท้อนการสังเกตการสอน ซึ่งในการสังเกตการสอนและการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้จากนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ ดูพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรานี อ่อนศรี (2557) ที่พบว่ากระบวนการเรียนรู้ เน้นพัฒนาการคิด จิตใจ อารมณ์ภายในตัวเองอย่างแท้จริง เพื่อเกิดตระหนักรู้ในตนเอง รู้คุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากอคติ

เกิดความรักความเมตตา ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและแนวปฏิบัติของคนในองค์กรให้อยู่ร่วมกันอย่างเป็นมิตร และมีความสุข

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ แล้วตามด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาศักยภาพร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการสำรวจ

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกลุ่มโรงเรียนตำบลบ้านแซว 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 12 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 รวมจำนวนทั้งหมด 21 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นจากกรอบแนวคิดในการทำวิจัย ซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาศักยภาพร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน โดยคำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูโดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทอง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี

3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทางการพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกัน

3.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของทางการพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกันนำองค์ประกอบที่ได้มาใช้ในการกรอบแนวคิดในการวิจัยและกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่กำหนด คือ การพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

3.4 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมและความครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน

3.6 นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์โดยประยุกต์ใช้วิธีการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินเป็นรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เยาวดี ราชขัยกุล วนุญย์ศรี. (2556)

3.7 ข้อคำถามต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นนั้นสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด

3.8 ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อขอความร่วมมืออย่างเป็นทางการในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประธานกลุ่มโรงเรียนตำบลบ้านแซว 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 12 คน ในภาคเรียนที่ 2

4.3 เก็บรวบรวมและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วทั้งหมด

5. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (" $\bar{X}$ ") และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีเป็นการวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์วิธีดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนจะประกอบด้วย 1) รูปแบบของการวิจัย 2) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 4) การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 5) การเก็บรวบรวมข้อมูล และ 6) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. ประชากร

การศึกษาในขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกคือ เป็นผู้บริหารและครู ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน
- 1.2 ครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 1 คน
- 1.3 ครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการ จำนวน 1 คน
- 1.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถาบันวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูสำหรับอาเซียน จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Protocol) เพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี เป็นคำถามที่มาจากผลการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) การพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนามาตรฐานร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ในภาพโดยรวมมีค่า $PNI = 0.19$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการ ($PNI = 0.22$) และจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย แล้วนำส่งไปยังผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกไว้ทำการนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะเริ่มต้นจากการแนะนำตัวเอง บอกวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายในการสัมภาษณ์ แล้วจึงเริ่มสัมภาษณ์ โดยในกระบวนการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการบันทึกข้อมูล โดยวิธีการจดบันทึกข้อมูล

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลที่ได้อาจจากการจดบันทึก และจำแนกประเด็นสำคัญ โดยนำข้อความหรือหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันจัดไว้กลุ่มเดียวกันเพื่อเป็นการจำแนกและจัดหมวดหมู่ให้เป็นระบบ จากนั้นสรุปแนวคิด (Conceptual Categories) ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในการศึกษา

4.2 ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อาจจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดมาเขียนเป็นรายงานในรูปแบบพรรณนา โดยเขียนบรรยายสิ่งที่ค้นพบอย่างละเอียดและชัดเจน พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำพูดประกอบคำหลักสำคัญที่ได้ เพื่อแสดงความชัดเจนของเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี มีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีและ
- 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประธานกลุ่มโรงเรียนตำบลบ้านแซว 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี จำนวน 6 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 12 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 รวมจำนวนทั้งหมด 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (X) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการ

จำเป็น (Priority Needs Index: PNI) ค่าความถี่ (f) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี มีดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก และ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข อยู่ในระดับมาก

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาครู อยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข อยู่ในระดับมาก

1.3 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) การพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ในภาพโดยรวมมีค่า $PNI = 0.19$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการดำเนินการ ($PNI = 0.22$) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ($PNI = 0.19$) และ ด้านการปรับปรุงและแก้ไข ($PNI = 0.19$) ด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านการติดตามประเมินผลการพัฒนาครู ($PNI = 0.18$)

2. แนวทางพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี พบว่า สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันประกอบด้วย

1. องค์ประกอบการสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

1.1. สร้างหรือพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น

1.2 นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรไปใช้ในการพัฒนา

2. องค์ประกอบความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

2.1 จัดทำแผนอย่างเป็นระบบโดยบูรณาการความรู้ได้อย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน

3. องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

3.1 ใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.2 พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน

4. องค์ประกอบการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีมีประเด็น ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดย
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคีพบว่า
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนได้ มีการวางแผนจัด
เตรียมการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าการสังเกตชั้นเรียน มุ่งเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูล
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ (กุลิสรา จิตรขญาวนิช, 2562 : 11)
ผู้เรียนเพื่อให้ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะใช้
ในการอภิปรายสะท้อนความคิดถึงแนวทางการสอนที่ดีกว่าเดิม มิใช่เพื่อประเมินการ
สอนของครูซึ่งในขณะสังเกต ผู้สังเกตไม่ควรให้ความช่วยเหลือหรือแทรกแซงการทำ
กิจกรรมของผู้เรียน และควรสังเกตในประเด็นของการจัดการเรียนการสอนที่สามารถ
ปรับปรุงแก้ไขได้ มิใช่ลักษณะตามธรรมชาติของครูหรือผู้เรียนที่ไม่สามารถแก้ไขได้
อย่างทันที สอดคล้องกับ นฤมล อินทร์ประสิทธิ์ (2552:17) ขั้นตอนการสอนและสังเกตนี้
ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของกระบวนการ และเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน
ตามกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กัน กับขั้นตอนการสืบ
สอบผลการปฏิบัติงานหรือการอภิปรายสะท้อนความคิดหลังการสอนซึ่งเป็นขั้นตอน
ต่อไป

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดย
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี
พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า
กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีความเข้าใจใน
การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้กับการบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด
เนื่องจากมีความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ ชาริณี ตรี
วรวิญญู (2559) การบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้เนื่องจากมีความเหมาะสมสำหรับ
ผู้ปกครองที่มีความพร้อม โดยให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือ จัดทำคู่มือ เป็นแนวทาง
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละสัปดาห์การวางแผนบทเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สดาพร
พญาพิภูลุ (2558) เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถ

เชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) การพัฒนาคุณสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี ในภาพโดยรวมมีค่า PNI = 0.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ชั้นวางแผน (LS1) (PNI = 0.30) ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยกลุ่มพัฒนาบทเรียน ร่วมกันระบุปัญหาจากสภาพปัญหาของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิจารย์ พานิช (2555) กำหนดเป้าหมาย หัวเรื่อง หรือ ประเด็นในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และหลักสูตร โดยมุ่งเน้นเป้าหมายในด้านผลการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึง ตรวจสอบความเข้าใจในเป้าหมายของสมาชิกกลุ่มทุกคน แล้วกำหนดแผนปฏิบัติงานของกลุ่มเพื่อ แก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้นๆ การดำเนินงานในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้กลุ่มเกิดความกระจำในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียน มีทิศทาง และแนวปฏิบัติในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมการวางแผนบทเรียน โดยกลุ่มเลือกบทเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายมาวางแผนการสอนร่วมกัน เขียนแผนการจัดการเรียนการสอน และจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ซึ่ง กลุ่มมักเลือกบทเรียนที่ท้าทายหรือจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ OECD (2016) ที่เสนอวิธีการพัฒนาครูใหม่โดยการนำครูใหม่เข้าสู่งาน (Induction) เพื่อให้ครูใหม่เข้าใจบทบาทของครู ค่านิยมขององค์กร 2) อบรมให้ความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจให้ครูใหม่และครูในโรงเรียนในวิธีการสำคัญของการพัฒนาทั้งกระบวนการศึกษาชั้นเรียน (Lesson study)

2. แนวทางการพัฒนาครูสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนา
บทเรียนร่วมกันของครู โรงเรียนบ้านสวนดอกทำชั้นทองสามัคคี พบว่า

2.1 องค์ประกอบการสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยกระบวนการพัฒนา
บทเรียนร่วมกัน การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ว่าด้วย ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้ไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบดังต่อไปนี้
1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็น
ระบบ 3) จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
5) การวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ
ชาวิณี ตรีวิญญู (2557) การวางแผนโดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันต้องมีการทำ
ความเข้าใจตนเองของครูและการเข้าใจผู้อื่น (เพื่อนครู) รวมถึงสร้างความเข้าใจร่วมกัน
ในกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู การประชุม การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน
สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียน มีทิศทาง และแนวปฏิบัติในการดำเนินการพัฒนา
ผู้เรียนได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมการดำเนินการกำหนดแผนปฏิบัติงานให้มีความเป็น
รูปธรรมที่ชัดเจนแผนการจัดการเรียนรู้ของตนเองเลือกบทเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมาย
การพัฒนาผู้เรียนที่วางเป้าหมายไว้มาวางแผนการสอนร่วมกันกับกลุ่มครูเขียนแผน
การจัดการเรียนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้และจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน
และในขั้นสะท้อนคิดควรนำแผนที่ออกแบบไว้มาร่วมกันสะท้อนคิด เพื่อปรับปรุงแก้ไข
และพัฒนาการออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

2.2 องค์ประกอบความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันองค์ประกอบความรู้ความสามารถในการ
ออกแบบการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา สีตาน้อยและคณะ (2554) ว่าด้วยความสำคัญ
ของการออกแบบการเรียนรู้ไว้ว่าการออกแบบการเรียนรู้ เป็นกระบวนการวางแผน
การเรียนการสอนอย่างมีระบบ โดยมีการวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ ทฤษฎีการ
เรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการประเมินผลเพื่อให้ผู้สอนสามารถ
ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขั้นวางแผนสอน

ร่วมกัน การดำเนินนี้เป็นระยะของนำบทเรียนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในชั้นเรียนจริง กิจกรรมการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปสอนในชั้นเรียนตามที่วางแผนไว้ กิจกรรมการสังเกตการสอนในชั้นเรียน สมาชิกครูคนอื่นๆ เป็นผู้สังเกต บันทึก และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่างๆ ตามแผนที่ได้วางไว้ โดยวิธีการต่างๆ เช่น รวบรวมผลงานผู้เรียน หรือสัมภาษณ์ผู้เรียนหลังสอน ซึ่งเน้นการสังเกตและเก็บรวบรวมข้อควรร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียน/สภาพปัญหาของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาใช้เป็นประเด็นในการวิจัยและพัฒนาผู้เรียน ในชั้นปฏิบัติการดำเนินการตามแผนวิจัยที่วางไว้โดยการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน และในขั้นสะท้อนคิดควรนำผลการวิจัยและพัฒนามาร่วมกันสรุปผลการดำเนินการ เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน

2.3 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการพัฒนานักเรียนร่วมกันองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญว่าด้วยการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า การที่ผู้เรียนสามารถค้นคว้าหาความรู้จนนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเองตามความเหมาะสมและความต้องการของเขา ซึ่งจะแตกต่างกับการจัดการศึกษาในรูปแบบทั่วไป ที่ครูเป็นผู้วางแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด แต่อย่างไรก็ดี การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ครูผู้สอนจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ และเรียนรู้ทักษะความรู้ใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ สุภวรรณ สัจจพิบูล (2660) กล่าวว่า กระบวนการพัฒนานักเรียนร่วมกันเป็นกระบวนการสำหรับใช้พัฒนาเป็นรากฐานในการดำเนินงานซึ่งเกิดจากการร่วมมือแบ่งปันประสบการณ์ และการทำงานร่วมกันของผู้เข้ารับการฝึกหรือระหว่าง ผู้เข้ารับการฝึกกับผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเรียนการสอน โดยต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2.4 องค์ประกอบการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนานักเรียนร่วมกัน

การพัฒนาการสอนและใช้สื่อการสอนนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับพิจิต ฤทธิ์จรูญ (2559) ว่าด้วยความสำคัญของการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ วิวรรณ จันทร เทพย์ (2551) ไว้ว่า ขึ้นวางแผนควรมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของครู ในด้านการสอนและใช้สื่อการสอน เพื่อนำมาใช้เป็นประเด็นในการแก้ไขปัญหา จากนั้นร่วมกันศึกษาแนวทางการสอน เทคนิคการสอน และการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้และสภาพนักเรียน แล้วนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ในขั้นปฏิบัติควรดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้และในขั้นสะท้อนคิดควรนำ ผลการดำเนินงานมาสะท้อนคิดเพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี พบว่า ข้อรายการที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการ ดำเนินการ ดังนั้น

1.1 ควรส่งเสริมและพัฒนาด้านการดำเนินการ ข้อเสนอแนะจากการดำเนินการการใช้กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันควรศึกษาและทำความเข้าใจ ขั้นตอน กระบวนการตามแนวทางการพัฒนาบทเรียนร่วมกันให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ทั้ง ทฤษฎีและการปฏิบัติ

1.2 ควรศึกษาสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครู เพื่อนำมาวิเคราะห์จุด แข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคว่าเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียน อื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนบ้านสวนดอกท่าขันทองสามัคคี พบว่า ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2558). นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ(พลเอก ดาวพงษ์รัตนสุวรรณ). กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลิศรา จิตรชญาณิช. 2562. การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาริณี ศรีวัชรบุญ. (2557, มีนาคม –มิถุนายน). การพัฒนาบทเรียน(Lesson Study) ทางเลือกใหม่เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. วารสารครูศาสตร์ 37(3) : 130-149
- ชาริณี ศรีวัชรบุญ. (2558). การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน. ในบังอร เสรีรัตน์ ชาริณี ศรีวัชรบุญ และเรวณี ชัยเชาวรัตน์ (บรรณาธิการ),9 วิธีสร้างครูผู้ศิษย์ เอกสารประมวลแนวคิดและแนวทางพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน.
- ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์. (2555). การเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- นฤมล อินทร์ประสิทธิ์. (2552). การศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study): นวัตกรรมเพื่อพัฒนาครูและนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2559). *เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินสุดา สิริขันธ์ศรี. (2557). *ครูในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- เยาวดี รามชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2556). *การประเมิน โครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ลัดดา ศิลาน้อย, และอังคณา ดุงคะสมิต. (2553). *เอกสารประกอบการอบรมเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยโครงงาน*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลัดดา ศิลาน้อยและคณะ. (2554). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน, *วารสารมหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 16(3) : 281-291.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ศุภวรรณ สังข์พิบูล. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนิสิตครู. *วารสารวิจัยทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- สถาพร พงษ์พิบูล. (2558). การบริหารการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(2)
- สุจิตรา ชนานนท์. (2554). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Human Resources Development*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 . *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข*. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษา
ไทยกับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ
สภาการศึกษา.

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน. (2557). *การยกระดับ
คุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมสังคม
แห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*.
กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

อภินันท์ สิริรัตนจิตต์. (2560). *การจัดการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. สงขลา:
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

Chalofsky, N. (1992). A unifying definition for the human resource development
professional. *Human resource development. Quaterly* 3,2.

Ellen Ernst Kossek & Richard N. Block. (2002). *Managing human resources in the
21'st century: From core concepts to strategic choice*. South-Western College
Publishing.

Heneman, H.G., Schwab, D.P., Fossum, J.A., & Dyer, L.D. (1983). *Personnel human
resource management*. Illinois: Irwin.

Hammond and Baratz Snowden. (2548). *A Good Teacher in Every Classroom*. New
York: The National Education.

Stacy Zeiger. (2558). *English Education*. Miami State: Miami University.

